

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3210/2022
20.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Михаиловић, адвокат из ..., против туженог Холдинг Корпорација „Крушик“ АД Ваљево, чији је пуномоћник Никола Урошевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, утврђења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3416/21 од 16.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 20.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3416/21 од 16.12.2021. године, којом је потврђена пресуда Основног суда у Ваљеву П1 283/20 од 14.05.2021. године у ставу првом, другом, делу става трећег којим је обавезан тужени да тужиљу врати на рад и у ставу четвртом изреке.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3416/21 од 16.12.2021. године у преосталом делу и пресуда Основног суда у Ваљеву П1 283/20 од 14.05.2021. године у обавезујућем делу враћања на послове ..., па се тужба у том делу **ОДБАЦУЈЕ**, као недозвољена.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 283/20 од 14.05.2021. године, у ставу првом изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и поништено је као незаконито решење туженог број .. од 26.08.2020. године, што је тужена дужна признати и трпети. У ставу другом изреке, утврђено је да је тужиља засновала радни однос на неодређено време код туженог од 01.09.2020. године, што је тужени дужан признати. У ставу трећем изреке, обавезан је тужени да тужиљу врати на рад на послове У ставу четвртом изреке, обавезан је тужени да на име трошкова парничног поступка плати тужиљи износ од 151.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3416/21 од 16.12.2021. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињене у поступку пред другостепеним судом и из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП.

Испитујући побијану другостепену пресуду, у границама ревизијских навода, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – у делу којим је потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом и делу става трећег изреке којим је обавезан тужени да тужиљу врати на рад и у ставу четвртм, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Другостепена пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се паушално указује ревизијом туженог. Ревизија не може да се изјави због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, у смислу одредбе члана 407. став 1. тачка 1, 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је са туженим закључила Уговор о раду број .. од 13.06.2016. године када је тужиља започела рад код туженог на одређено време на пословима „...“. Потом је закључено више сукцесивних уговора о раду на одређено време међу којима је последњи закључен 01.01.2017. године, а затим је наведени уговор продужаван са више сукцесивних анекса уговора о раду на који начин је тужиљи продужаван радни однос код туженог, при чему у уговорима и анексима није навођен основ ступања на рад, осим од анекса који је закључен 01.05.2018. године, када се први пут помиње потреба реализације пројекта по уговору број .. . Наведени уговор број .. се спомиње и касније у накнадно закљученим анексима. На овај начин је тужиљи продужаван радни однос све до доношења решења генералног директора туженог број .. од 26.08.2020. године, када тужиљи престаје радни однос са даном 31.08.2020. године, као даном истека времена на које је заснован радни однос по Уговору о раду број .. од 01.01.2017. године. У току поступка је утврђено да је тужиља у целокупном периоду код туженог обављала исте послове.

Нижестепени судови су становишта да су у конкретном случају испуњени услови за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, будући да није постојао основ заснивања радног односа на одређено време, у складу са одредбом члана 33. став 1. тачка 7. Закона о раду, па су у смислу одредбе члана 37. став 6. Закона о раду испуњени услови да је радни однос заснован на неодређено време. На темељу тако изнетих разлога, нижестепени судови поништавају као незаконито решење туженог, којим је тужиљи утврђен престанак радног односа и утврђују да је тужиља са даном 01.09.2020. године (како је тражила у тужби) засновала радни однос код туженог на неодређено време, те обавезују туженог да тужиљу врати на послове које је обављала до престанка радног односа.

Врховни касациони суд је становишта да су нижестепене одлуке донете правилном применом материјалног права на утврђено чињенично стање.

Уговор о раду може да се закључи на одређено време, у складу са одредбом члана 37. став 1. Закона о раду, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Радни однос заснован на одређено време, у складу са ставом 2. исте одредбе, не може трајати дуже од 24 месеца. Изузеци од временског ограничења трајања радног односа на одређено време прописани су одредбом истог члана у ставу 4. Један од изузетака, прописан у тачки 2, јесте рад на пројекту чије је време унапред одређено, а најдуже до завршетка пројекта. Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код туженог све време обављала исте послове и то ... послове. Имајући у виду да је тужила те послове обављала код туженог све време од ступања на рад 13.06.2016. године до дана престанка радног односа 31.12.2016. године, правилан је закључак нижестепених судова да није реч о повећаном обиму посла који је изискивао ангажман тужиоца већ је потреба за пословима тужиле била стална. Осим тога, у анексима уговора о раду, којима је тужилци продужаван радни однос, није наведено да се радни однос продужава због повећаног обима посла. Тај разлог заснивања радног односа на одређено време није наведен ни у решењу којим је тужила засновала радни однос код туженог. Следи да није постојао, нити је у току поступка утврђен основ заснивања радног односа на одређено време, у складу са одредбом чл. 33 ст. 2 тач. 7. Закона о раду. Следи изложеног, правилан је закључак нижестепених судова да је тужила код туженог засновала радни однос на неодређено време, почев од 01.09.2020. године, у складу са постављеним тужбеним захтевом.

Ревидент побива утврђено чињенично стање и указује да није утврђена чињеница да је тужилци радни однос на одређено време продужаван ради реализације одговарајућих пројеката. С тим у вези, ревидент сматра да нису наступили услови за преображај радног односа у радни однос на неодређено време, у смислу одредбе члана 37. став 4. тачка 2. Закона о раду. Становиште је ревидента да је тужба морала бити одбачена и у делу којим је тужени обавезан да тужилцу врати на конкретно радно место јер судови нису надлежни да распоређују запослене на конкретно радно место.

Није правно релевантан ревизијски навод туженог да је тужилци продужаван радни однос ради реализације одговарајућих пројеката. Сходно одредби чл. 37. ст. 6. Закона о раду, ако је уговор о раду на одређено закључен супротно одредбама овог закона, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време. Следи да је тужила засновала радни однос на неодређено време самим закључењем уговора о раду на одређено време противно одредбама Закона о раду, дакле и пре него што јој је анексима уговора почев од 01.05.2018. године продужаван радни однос ради реализације одговарајућих пројеката. Стога, нема места ни примени изузетка прописаног одредбом члана 37. став 4. тачка 2. Закона о раду, сходно ком уговор о раду на одређено време може да се закључи и за период дужи од 24 месеца за рад на пројекту чије је време унапред одређено, а најдуже до завршетка пројекта. Неосновани су ревизијски наводи туженог да је погрешно примењено материјално право у погледу захтева тужиоца за враћање на рад, из ког разлога су нижестепени судови правилно применили одредбу члана 191. Закона о раду, којим је предвиђена могућност враћања запосленог на рад у случају незаконитог отказа уговора о раду.

У складу са изнетим разлозима одлучено је као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Са друге стране, чињеница да је тужила захтевала враћање на послове ... указује на ненадлежност суда да поступа по овако постављеном захтеву, из разлога што послодавац одлучује на којим пословима ће запослени радити у складу са његовом стручном спремом, знањем и способностима. Суд по службеној дужности цени да ли су испуњени услови из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, у ком случају исти нису испуњени, па је тужба тужиле у том делу одбачена као недозвољена.

Из тог разлога су, у ставу другом изреке, нижестепене пресуде у наведеном делу укинуте и тужба тужиле одбачена, у складу са одредбом члана 415. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранко Станић,с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**